

1. Допомога, перш за все, домашнім господарствам, члени яких втратили роботу чи доходи, та які не мають інших джерел доходів (наприклад, пенсій чи соціальної допомоги).

2. Надання органами соціального захисту, у разі звернення, соціальної допомоги домогосподарствами з одним працюючим та дітьми. Можливі ситуації, коли людина, навіть якщо не звільнена, то повинна брати неоплачувану відпустку, оскільки не має де залишити дітей, і повинна за ними доглядати.

3. Допомога малому бізнесу, зокрема тим галузям, які найбільше постраждали від запровадження карантину. Наприклад, запровадження податкових канікул, зниження ставки ЄСВ, тощо.

Список використаних джерел:

1. Мультимедійна платформа іномовлення України. URL: <https://www.ukrinform.ua/tag-opituvanna> (дата звернення 1.05.2020).

2. Офіційний сайт Державної служби статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 1.05.2020).

3. Сологуб І. У українцев закінчуються деньги. Кого ще потрібно в допомозі, крім пенсіонерів? *Ліга Бізнес*. 2020. URL: <https://biz.liga.net/ekonomika/all/opinion/u-ukraintsev-zakanchivayutsya-dengi-kto-esche-nujdaetsya-v-pomoschi-krome-pensionerov> (дата звернення 10.05.2020).

Терешко Олександр Юрійович

Студент I курсу ОС «магістр» ННІПУ

Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія Малиняк Б. С.

Тернопільський національний економічний університет

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПЛАНУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Ключовою реформою, яка реалізована в Україні впродовж останніх років є децентралізація влади та розширення повноважень органів місцевого

самоврядування. В основі реформи покладено деконцентрацію бюджетних ресурсів та розширення повноважень органів місцевого самоврядування у фінансовій сфері. Наявність більш повної та достовірної інформації про вподобання жителів регіону створює необхідні умови для надання громадянам тих суспільних та приватних благ, яких вони найбільше потребують. Прерогатива забезпечення послуг за рахунок місцевих бюджетів полягає в тому, що пропонуючи мешканцям різні набори суспільних благ, регіони конкурують між собою. Прагнення забезпечити кращі умови для проживання в кожному з регіонів призводить до загального покращення економічного та соціального становища в країні [1, с. 15]. Попри перші позитивні результати, одержані в результаті бюджетної децентралізації, у сфері місцевих фінансів спостерігаються також негативні тенденції, що спричиняють проблеми для розвитку територіальних громад.

Питання місцевих бюджетів та бюджетної децентралізації неодноразово було предметом дослідження вітчизняних і зарубіжних вчених. Практичні аспекти місцевих бюджетів України розкрито в публікаціях В. М. Гейця, О. Д. Василика, І. О. Луніної, О. П. Кириленко, Б. С. Малиняка, Ю. В. Пасічника, С. І. Юрія. Втім, з часом змінюються параметри місцевих бюджетів, а також економічні та соціальні умови в яких вони здійснюються, що негативно позначається на актуальності публікацій, у яких розкрито практику функціонування місцевих бюджетів.

Попри загалом позитивні тенденції, які спостерігаються за результатами бюджетної децентралізації, у процесі підготовки Державного бюджету України на 2020 р. виникла низка проблем. Так, проєкт Держбюджету-2020 передбачав переведення на прямі міжбюджетні відносини значної кількості громад. Для горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій передбачено базову дотацію та реверсну дотацію.

Негативні тенденції у сфері міжбюджетних трансфертів підтверджують також документи офіційних органів державного управління. За оцінками членів Рахункової палати України, в умовах проведення реформи децентралізації для

визначення обсягів міжбюджетних трансфертів при здійсненні горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій враховані запропоновані Кабінетом Міністрів України зміни до бюджетного кодексу України. Водночас зменшиться частка бюджетів, щодо яких вирівнювання податкоспроможності не здійснюється, і бюджетів, з яких передбачено перерахування до державного бюджету реверсної дотації, тобто самодостатніх громад. Таким чином, результатом реформи децентралізації стало не деклароване отримання самодостатніх громад, а штучне укрупнення адміністративно-територіальних одиниць.

Таким чином, у процесі підготовки проєктів державного бюджету допускаються певні протиріччя та невідповідності як принципам бюджетної системи, так і цілям бюджетної децентралізації. На нашу думку, це матиме негативні наслідки для місцевих фінансів, а також для розвитку територіальних громад та добробуту населення України.

Список використаних джерел:

1. Малиняк Б., Горин В., Письменний В. «#аналізуємобюджет: доступно про головне. Тернопіль» : ZAZAPRINT, 2017. 76 с.

Тимошевська Юлія Йосипівна
Головний державний інспектор ГУ ДПС у Вінницькій області

СПІРНІ ПИТАННЯ СПРАВЛЯННЯ ОРЕНДНОЇ ПЛАТИ ЗА ЗЕМЛЮ

Орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності згідно з нормами Податкового кодексу України (ПКУ) є однією із форм плати за землю в складі податку на майно, що належить до переліку місцевих податків, і справляється відповідно до статті 288 ПКУ. Кодексом передбачено, що підставою для нарахування орендної плати є договір оренди земельної ділянки.